

PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC 2023-2027

din cadrul POLITICII AGRICOLE COMUNE

Tip intervenție	INVEST (73-74) - Investiții, inclusiv investiții în irigații
Cod intervenție (SM)	DR-12
Denumire intervenție	Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani

1. Alocare publică

169.589.647,00 EUR

Alocare distinctă/Componente:

- sector **zootehnic**;
- **alte** sectoare.

2. Solicitanții eligibili

- fermierii instalați care se încadrează în definiția “tinerilor fermieri”, având vârsta de până la 40 de ani (înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare;
- fermierii instalați care au finalizat implementarea planului de afaceri în cadrul subMăsurii (sM) 6.1 din PNDR 2014-2022, așadar inclusiv tranziție, indiferent de vârsta de la momentul depunerii cererii de finanțare;
- fermierii instalați care au vârsta de până la 45 de ani (înainte de a împlini 46 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare.

(!) Nu sunt eligibile persoanele fizice.

3. Valoarea asistenței financiare nerambursabile

max. 200.000 EUR/ proiect

Intensitatea sprijinului public nerambursabil:

- **80%** din costurile eligibile pentru investițiile efectuate de tinerii fermieri: care au vârsta de până la 40 ani (înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare, dețin competențe profesionale în raport cu proiectul și sunt șefi ai exploatației.
- **65%** din costurile eligibile în cazul celorlalte categorii de beneficiari.

4. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de min. 12.000 € SO;
- Solicitantul trebuie să dețină calitatea de șef al exploatației (să exercite controlul asupra exploatației) și să demonstreze deținerea de competențe profesionale în raport cu proiectul;
- În cazul proiectelor care propun procesare/condiționare/depozitare minim 50% din produsele agricole care sunt supuse procesării/condiționării/depozitării trebuie să provină din exploatația proprie;
- Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea Cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 12.000 € SO.

5. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

- ✓ Construcții (noi și/sau modernizări), inclusiv spații protejate pentru culturile agricole, cu dotările și utilitățile necesare desfășurării activității agricole și/sau facilitățile de condiționare și/sau depozitare a produselor agricole obținute la nivel de fermă a căror capacitate se va corela cu capacitatea de producție a fermei;
- ✓ Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole;
- ✓ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- ✓ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul de fermei, inclusiv dotările aferente, doar ca o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar);
- ✓ Achiziția, inclusiv prin leasing de utilaje agricole, remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă, inclusiv cele utilizate pentru obținerea bazei furajere) și echipamente performante, inclusiv cele pentru gestionarea/utilizarea îngrășămintelor și/sau a produselor de protecție a plantelor;
- ✓ Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatare, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară a proiectului;
- ✓ Înființarea/modernizarea facilităților aferente asigurării igienei și biosecurității la nivel de fermă, ca și componentă secundară;
- ✓ Echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile precum și alte echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile, ca și componentă secundară;
- ✓ Utilajele și echipamente pentru producerea și/sau distribuirea furajelor ca hrană pentru animale din fermă;
- ✓ Utilizarea soluțiilor digitale pentru practicarea agriculturii de precizie;
- ✓ Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări, doar ca o componentă secundară a proiectului;
- ✓ Investiții noi cât și modernizarea echipamentelor pentru irigații la nivel de fermă doar ca o componentă secundară a proiectului;
- ✓ Producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană, aerotermală, hidrotermală, geotermală etc), ca o componentă secundară a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu, fără ca solicitantul să aibă calitatea de prosumator;
- ✓ Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES (componentă secundară a proiectului), legate de:
 - îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției;
 - achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
 - investiții în economia circulară precum:
 - a) producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;
 - b) obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu.

(!) Biomasa utilizată va proveni exclusiv din activitatea solicitantului.

- ✓ Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc.

Investiții în active necorporale:

- ✓ Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- ✓ Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- ✓ Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- ✓ Marketingul produselor obținute, etc.

Alte cheltuieli eligibile:

- ✓ Achiziționarea de sisteme audio/video de supraveghere, monitorizare și control a animalelor și a fluxurilor tehnologice din exploatarea zootehnică, sisteme de iluminat perimetral și/sau al zonelor unde se desfășoară procesele tehnologice ale exploatarea zootehnice, stație meteo, cabină pază;
- ✓ În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA;
- ✓ Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.
- ✓ Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.
- ✓ Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatarea.

Costuri generale: consultanță, proiectare, etc.

6. Principii de selecție

- Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt).
- Solicitantul face dovada apartenenței la o formă asociativă cu rol economic în calitate de: membru cooperativ conform Legii nr. 1 din 2005 *sau* membru cooperativ acționar conform Legii nr. 566 din 2004 *sau* membru al grupului *sau* organizației de producători.
- Principiul promovării tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării resurselor naturale: Proiecte de investiții care promovează agricultura de precizie, inclusiv sisteme automatizate/digitalizate (ex. utilizarea Sistemului Global de Poziționare - GPS, a senzorilor, cât și a unor instrumente de management al informației - GIS, de software și aplicații digitale etc.).
- Deținerea asigurării asupra culturilor sau construcțiilor aferente procesului productiv sau animalelor aflate în exploatarea.
- Principiul prioritizării fermierilor care nu au beneficiat anterior de sprijin FEADR pentru investiții în sectorul agro-alimentar.
- Principiul deținerii în proprietate a exploatarea:
 - **Sector zootehnic:** Solicitantul își propune prin proiect extinderea clădirilor aferente unităților de producție zootehnice asupra cărora are drept de proprietate.

- **Alte sectoare:** Solicitantul deține în proprietate suprafețele de teren agricol aferente exploatației.

Definiție

1. „Tânăr fermier” în temeiul alineatului (4) al art. 73 din R (UE) 2115/ 2021:

- Limita maximă de vârstă: 40 ani
- Să fie „șef de exploatație”:
 - În cazul P.F.A, Î.I., Î.F., tânărul trebuie să dețină controlul efectiv privind luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatației agricole.
 - În cazul persoanelor juridice controlul efectiv se dovedește prin:
 - În cazul persoanelor juridice **cu un singur acționar**, exercitarea de către tânărul fermier **a calității de asociat unic și administrator**
SAU
 - În cazul persoanelor juridice **cu mai mulți acționari**, exercitarea de către tânărul fermier cumulativ **a calității de acționar sau asociat majoritar** (deținerea a 50%+1 din acțiuni/ părți sociale) și administrator unic

- Formare adecvată și/ sau competențe profesionale necesare:

Dovada formării sau a deținerii competențelor profesionale în raport cu proiectul, în domeniul agricol (diplomă/certificat de absolvire).

Sunt eligibili solicitanții care au absolvit **minimum 8 clase** și care dețin competențe în raport cu proiectul, precum:

- competențe dobândite prin participarea la **programe de inițiere** care presupun un număr de ore **sub numărul de ore aferent Nivelului I*** de calificare profesională (**Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 180 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016*)
SAU
- **experiență practică în activitate agricolă** de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani în cadrul unei exploatații agricole (*pe teritoriul României sau în afara granițelor țării*).

Solicitanții justifică îndeplinirea condiției de eligibilitate prin orice document care atestă **pregătirea profesională superioară** minimului eligibil mai-sus prezentat, precum:

- **evaluarea în cadrul unui centru autorizat** de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale de minimum Nivel I de calificare, ca urmare a experienței profesionale5
SAU
- **formare profesională prin studii/ cursuri de calificare** realizate de furnizori de formare profesională autorizați conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională
SAU
- studii **medii/superioare**;

În cazul persoanelor juridice cu mai mulți acționari/asociați persoane fizice tineri fermieri care cumulativ îndeplinesc condiția de tânăr fermier, cerința privind formarea sau competențele adecvate trebuie îndeplinită de către persoana fizică tânăr fermier care are calitatea de acționar sau asociat majoritar (deținerea a 50%+1 din acțiuni/ părți sociale) și de administrator unic.